GAZETA Wielkiego Xięstwa POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 172. — W Czwartek dnia 26. Lipca 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 20. Lipca.

Generał-Major i Szef wielkiego Sztabu generalnego Rühle von Lilienstein odjechał do wód Gastein.

Przejeżdżali tu: Kr. Angielski Kuryer gabinetowy Clews z Londynu przez Hamburg do Petersburga; a C. Nadłowczy Ossipoff, jako Kuryer z Paryża do Petersburga.

Z dnia 21. Lipca.

N. Król raczył najłaskawiéj dotychczasowego Justycyaryusza Kommissyi Generalnéj w Wrocławiu, Radzcę sprawiedliwości Scholz, który tymczasowo zatrudniony był w Ministeryum spraw wewnętrznych wydziału handlowego i umiejętności, mianować Radzcą Regencyjnym i potwierdzić patent jego.

JW. Generał infanteryi, dowódzca korpusu gwardyi Królewskiéj, Xiążę Karol Meklenburg-Strelitz, przybył tu z Neu-Strelitz.

Komissarz sprawiedliwości Robe z Hirschberg mianowany został przy swém znaczeniu Notaryuszem w obwodzie Sądu Ziemiańskiego w Wrocławiu.

Przybył tu Biskup ewangelicki i pierwszy Generalny Superintendent prowincyi Brandenburgskiéj, Dr. Reander v. Wittstock.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 19. Lipca.

Rozkazem dziennym Cesarskim z dnia 29. z. m., Major 1go pułku strzelców Gonczarewski, mianowany Kommendantem twierdzy Modlina.

Rada Administracyjna Królestwa, przez postanowienie z dnia 14. b. m. miandwała: PP. Ignacego Bońkowskiego Podprokuratora przy trybunale cywilnym województwa Mazowieckiego, zastępcą Sędziego tegoż trybunału; Łukasza Wysiekierskiego, zastępcę Sędziego trybunału cywilnego województwa Podlaskiego, zastępcą Sędziego trybunału cywilnego województwa Lubelskieoo; Dominika Brochockiego Assessora trybunału cywilnego województwa Lubelskiego, zastępcą Sędziego trybunału cywilnego województwa Podlaskiego; Felixa Biernackiego, Inkwirenta Sądu Policyi poprawczéj obwodu Zamojskiego, Podprokuratorem przy Sądzie Policyi poprawczéj wydziału Sandomierskiego; Kajetana Majewskiego Podsędka Sądu Pokoju powiatu Siedleckiego, zastępcą Assessora trybunału cywilnego województwa Podlaskiego; Gracyana Stobieckiego Sekretarza trybunału cywilnego województwa Podlaskiego, zastępcą Podsędka Sądu

Pokoju powiatu Garwolinskiego. Zatwierdziła zaś udzielone przez K. R. S. W. D. i O. P. nominacye Panom Adolfowi Piwnickiemu na urząd Adjunkta wydziału przy Kommissyi województwa Płockiego, i Wawrzeńcowi Kostrzewskiemu, na urząd Adjunkta dozorcy miast obwodu Stanisławowskiego.

Z Płocka, dnia 14. Lipca.

Dnia wczorajszego obchodzono tu rocznicę urodzin N. Cesarzowéj i Krolowéj, konsystujące wojsko korpusu 2. pod dowództwem JW. Barona Kreutz Generała kawaleryi zostające wystąpiło w paradzie i ten dzień uroczyście obchodziło, również w kościele katedralnym odprawione zostało nabożeństwo na którem władze rządowe znajdowały się a wieczorem miasto oświecono.

Rossya.

Z Petersburga, dnia 3. Lipca.

W Najwyższym Ukazie J. C. M. do Rządzącego Senatu wyrażono:

Dnia 18. Maja. — Dla powiększonego okręgu działań Heroldyi, starając się w istotnéj potrzebie pomnożyć sposoby jéj do rychlejszego biegu działań, utwierdziliśmy dnia dzisiejszego przez Ministra sprawiedliwości przedstawiony, a przez Radę państwa za dobry uznany, nowy etat Heroldyi, rozkazując: 1) Etat ten przywieśdź do wykonania. 2) Ponieważ w nowo wydaném postanowieniu, o wyborach dworzańskich, oznaczone są wszystkie te urzędy, które przez balotowanie w zgromadzeniach dworzańskich osadzają się, i sam porządek wykonywania tego dzieła; przeto prawidła, postanowione w 4. i 5. punktach Ukazu 4. Lutego 1803. r. o balotowaniu po guberniach na urzędników do publicznéj służby cywilnéj uważać już za odmienione. 3) Postanowić za prawidło, ażeby paszporta urzędnikom, zostającym bez miejsca przy Heroldyi, wydawane były bez terminu, do zapotrzebowania, kładąc otrzymującym je za obowiązek, na końcu każdego roku uwiadamiać Heroldyą o miejscu swojego przebywania, z tém, iż jeżeli kto niedopełni tego w ciągu trzech po sobie następnych lat, takiego wykreślać ze spisów Heroldyi, odbierając mu przez pośrednictwo miejscowéj gubernialnéj zwierzchności, i otrzymany przezeń z Heroldyi paszport. (Tu następuje etat Heroldyi, według którego na płace wyznaczono rub. 60,600, a na mundur i prowiant rub. 3720.) — Uwaga 1. Mogąca nastąpić z wyznaczonéj summy pozostałość, po upłynieniu roku rozdziela się pomiędzy urzędnikami Heroldyi, podług uwagi Mistrza Heroldyi i za potwierdzeniem Ministra sprawiedliwości. Uwaga 2. Niezależnie od wyznaczeń płacy ma być dawano: Malarzom po 20 rubli od arkusza na farby i złoto, a skribentom do czystego pisania po 15 rubli od dyplomatu. Uwaga 3. Z liczby obowiązków, podług tego etatu, Kancelaryą Heroldyi składających, Exekutor zajmujący razem i obowiązek Kassyera, Archiwarius, starsi i młodsi pomocnicy Sekretarzów, jako nieznajdujący się na ogólnéj liście 2go Stycznia 1832. roku, dla oznaczenia pensyi Urzędnikom cywilnym podług ich obowiązków, przyłączają się: Pierwszy, w porównaniu z Exekutorami Senatu 4go oddziału (któremu podług listy naznaczono pensyi 1200 rubli), a dalsi w porównaniu z Senackiemi Archiwariusami i Powytczykami (pobierającymi podług listy 450 rubli pensyi), do 8go oddziału. — Na autentyku własną Jego Cesarskiéj Mości ręką napisano: *Ma być podług tego.* — Sankt-Petersburg 18. Maja 1832.

Dnia 9go Czerwca. — Przez rozkaz dzienny Cesarski d. 7. Czerwca, za gorliwą służbę podwyższeni zostali do stopnia Generał-Majorów, Pułkownicy: Komendant Archangielski, zostający w straży wewnętrznéj Schultz; Naczelnik artyleryi fortecznéj w Gruzyi, Mielnikow I.; obaj z zachowaniem dotychczasowych obowiązków, za odznaczenie się w bitwach przeciw powstańcom polskim; dowódzca pułku kozaków, Górali, zostający w jeździe Wierzilin, który mianowany razem zostaje Atamanem wojska kozaków liniowych; Rotmistrz gwardyi pułku ułanów J. C. M. W. X. Michała, Xiążę Wrede, i Porucznik Grodzińskiego pułku huzarów, Xiążę Radziwiłł, mianowani Fliegel-Adjutantami J. C. Mci.

Turcya.

Listy z Genuy donoszą, że 10. Czerwca w Konstantynopolu powstać miało powietrze morowe, które wielkie spustoszenia wyrządza. — Posłowie Europejscy, a w ogólności wszyscy Francuzi używają wszelkich środków zabezpieczających, jako to okadzania się i kwarantanny. Nieszczęście to, połączone z wojną egipską i z zaniewieruchami domowemi w Albanii, sprawuje wielki smutek w Konstantynopolu.

Podług wiadomości z Tryestu przybył tamże bryg wojenny „Clacce" w 22 armat pod komendą Kapitana Irefcoptan w 158 ludzi, w 25 dniach z Alexandryi, i przywiozł ze sobą depesze dla familii Jussuf. — Mirimiran i rządzca Tripoli w Syryi, Osman Basza, złożony został z urzędu, z rozkazem udania się i zamieszkania w Amazia, ponieważ nieodpowiadał zaufaniu Sułtana w swém urzędowaniu. Wielkorządztwo zaś Tripoli wcielone zostało fermanem Sułtana pod zarząd

Ali Baszy Koryntskiego. — Wykonanie tego rozkazu poruczył Sułtan swemu Marszałkowi Hussein Baszy.

Niderlandy.

Z Hagi, dnia 15. Lipca.

Dziennik handlowy zbija wiadomość przez Messager des Chambres a podług niego, później przez Times rozgłoszoną, jakoby Krol Niderlandów Francyi miał proponować rozbiór Belgii, i nazywają ją wierutnem kłamstwem.

Z Mastrychtu dowiadujemy się, że wojska belgijskie zbliżyły się ku temu miastu na wszystkich punktach o ćwierć mili. Oblężeńcy ożywieni zapałem, okazują największą gotowość spotkania się z nieprzyjacielem, i niedoznawają dotąd żadnego niedostatku. Wszystko co belgijskie gazety opacznie donoszą, ma być tylko szyderczem zmyśleniem. — Z Antwerpii donoszą, że niedawno znowu strzelano na statek, wiezący depesze Generała Chassee z cytadeli. — Dyrektor telegrafii, pierwszy Porucznik inżynieryi udał się do cytadeli Antwerpskiéj, aby jak słychać telegraficzną linię z Hagi do Breda z Antwerpią połączył. — Tutejszy rząd odebrał depesze z Londynu, wskutek których natychmiast się zebrała rada gabinetowa.

Gazeta handlowa mówi: w tutejszéj kąpieli w Scheveningen zamówiono wiele pokoi dla członków towarzystwa przyjaciół nauk. Chcą oni podobno, uznawszy na zasadach teoryi cholerę za zaraźliwą, praktycznie także o niezawodności swego twierdzenia się przekonać. — O przeniesieniu się cholery do Scheveningen mają tu następującą nader dziwną powieść. — Statek mały z Schenevingen przypłynął z łojem i wełną, ludzie zaś znajdujący się w szalupie wszyscy byli nieżywi. Majtkowie, którzy najpierwéj się do trupów dorwali, zabrali wszystko ze statku, nawet i suknie umarłych, którym to sposobem, jak wszyscy utrzymują, cholerę tam złudzono.

Francya.

Z Paryża, dnia 15. Lipca.

Rodzina Królewska przyjechała wczorajszego dnia do miasta i powróciła o wpoł do 5. do St. Cloud wraz z J. K. Mością, który poprzednio z Ministrami prawował.

Dzień wczorajszy, w którym się obawiano rozruchów, szczególniéj w stronie Bastilli zupełnie spokojnie przeminął. Dla bezpieczeństwa postawiono we wszystkich częściach miasta pikiety złożone z gwardyi narodowéj. Przeciwnie zaś ostatniéj nocy częścią poprzybijano po narożnikach ulic, częścią porozrzucano mnóstwo Karolistycznych proklamacyi. (Messager des Chambres kazał jednę takową proklamacyą w ostatnim swym numerze wydrukować). Kilka osób schwytano przy tych sprawkach. Wielu Generałów i Deputowanych, wydało mnóstwo okólników groźnych, ktore dziennikarze paryzcy w swoich pismach poumieszczali.

Przetranslokowano przedwczoraj 25. pułk piechoty stąd do Versailles, a to podobno z powodu tego, iż tenże ma należeć do partyi Bonapartystów, a ztąd i inny dowódzca dla niego ma być przeznaczony.

Z Nantes donoszą listy prywatne pod dn. 12. t. m., że rozbrajanie dotychczasowe mieszkańców zachodnich prowincyi, pożądanego skutku jeszcze niesprawiło, ponieważ w tamtejszej okolicy mieszkańcy wydają tylko starą niezdatną broń, a zatrzymują dobrą; i jest tu obawa, że gdyby prawdziwi patryoci istotnie broń złożyć mieli, tedyby za cofnięciem się wojska regularnego bez broni, wystawieni byli na walkę ze swymi nieprzyjaciołmi.

Minister spraw wewnętrznych wydał okólnik do Prefektów, w którym im daje instrukcyą postawienia gwardyi narodowéj na stopie wojennéj; przyczém następujące robi uwagi: „Kiedy pokój coraz więcéj w Europie się ustala, i stan połączenia się naszego z innemi mocarstwami za jego trwałość tém więcéj nam zaręcza, tedy oczywiście niemasz potrzeby, aby myśleć o środkach odporu przeciwko nieprzyjacielowi zewnętrznemu. Ale nawet, gdy bezpieczeństwo kraju zupełnie zaspokaja obawę, tedy jednak rząd niemoże wziąć na siebie odpowiedzialności zaniedbania środków, których pożytek Izby dostatecznie uznały, a o których wykonaniu na najpierwszem posiedzeniu zdana ma być sprawa. Skoro jednak przepisy prawa z d. 19. Kwietnia r. z. niebawnie wykonane być mają, tedy nader ważna jest, aby wszędzie dobrze zrozumiane były. Nieukontentowani, którzy z najmniejszéj okoliczności korzystają, mogą łatwo najmniejszy krok ostrożności rządu nazwać krokiem obawy, a zaprowadzenie listy nazwać bliskim zwołaniem wojsk pod chorągwie. Potrzeba więc, aby Podprefekci i władze miejskie się przekonały, że zaprowadzenie listy jest krokiem ostrożności, ale nie hasłem bliskiego powołania gwardyi narodowéj.“

Pogłoski o bliskich rozruchach w stolicy, mówi Journal du Commerce, rozsiewa samo Ministeryum, aby przytłumianiem takowym więcéj powagi nabrało. Gazette zaś na to odpowiada, że i oppozycya się do tego przyczynia, twierdząc, że dopóki powstanie lipcowe z 1830. uwielbianem będzie, dopóty też będzie sposobność do podobnych scen.

Z Nantes donoszą, że w tamtych okolicach wiele domów tamecznych obywateli wojska o-

toczyły i rewidowały. Przy jednéj z takich rewizyi zamku Bire przyaresztowano właściciela tegoż wraz z jego małżonką Panią de la Roussiére i odesłano do Nantes. Przyaresztowano także Hrabiego Andigne dnia 16. t. m. jadącego pocztą pomiędzy Saumur i Angers i odesłano go także do Nantes.

Courier français umieścił pismo Generała Ostrowskiego, które tenże przesłał Generałowi Lafayette jako téż i odpowiedź na nie, podług którego się okazuje, że 400 Polaków poczęści przybyłych z Gdańska, mimo ich woli do Algieru odesłano.

Portugalia.

Dom Miguel wzywa wszystkich swoich wiernych poddanych, niewyłączając nawet duchownych, do składki 10. grosza od dochodów. Zaczynają się tu wielkie dezercye. — Podług wczorajszych doniesień mniemali Migueliści powszechnie, że Dom Pedro wyląduje w Oporto; wydano zatém rozkaz władzom cywilnym i wojskowym, ażeby zaraz za zjawieniem się nieprzyjaciela opuszczono miasto, w któremby się jednak trzymać niemożna, aby zabrano kassy i archiwa i uwieziono ku granicy hiszpańskiéj, a wojska, aby obrały dobre stanowisko nad rzeką Tamego. Rozkazy te sprawiły w Oporto wielką trwogę i obawiano się, iżby Migueliści niedopuszczali się gwałtów i rabunków. Każdy starał się uchronić swoją własność. Dom Miguel miał podobno kazać oddać swe skarby na korwetę amerykańską, do któréj się d. 27. z. m. udał, gdzie go radośnie witano. W nocy zaś rozrzucono tysiące konstytucyjnych proklamacyy w Lisbonie.

Anglia.

Z Londynu, dnia 14. Lipca.

Na obchód pogrzebowy J. K. M. Xiężniczki Ludwiki, który pojutrze pomiędzy 11. i 12. w południe się ma odbyć, robią jak największe przygotowania.

Parlamentowe posiedzenia niezawodnie w pierwszych tygodniach Sierpnia nadal zostaną odroczone, a rozejść się dopiero mają w Grudniu, ponieważ zaregistrowania prędzéj do skutku niebędą mogły być doprowadzone.

Pomiędzy Knoctopher i Ballyhale w Irlandyi odbyło się zgromadzenie mieszkańców hrabstw Kilkenny, Wexford, Tipperary i Waterford, wynoszące przeszło 200,000 osób, na którém naradzano się o postanowieniach zniesienia dziesięcin. Spokojność, pomimo nadzwyczajny natłok tłumów ludu, naruszoną niezostała.

Times umieścił pismo z Lizbony pod d. 25. Czerwca, w którém donosi, że pomimo czujność policyi Dom Miguela udało się partyi Dom Pedra rozgłosić po całéj Portugalii o zbliżaniu się jego wyprawy; jakotéż umysły Portugalczyków zupełnie na jego stronę nakłonić. W jednéj z pomiędzy proklamacyi tamże licznie rozdanych donosi, że Dom Miguel znajduje się na amerykańskiéj korwecie, i myśli ujśdź ze swemi znacznemi skarbami.

Globe zaprzecza wiadomość dziś rozgłoszoną przez Journal Plymouth, jakoby okręt „Leveret" eskadrę Dom Pedra już nad ujściem Tagu będącą miał był spostrzedz. — Aż do dnia tego niebyło jeszcze żadnych dalszych wiadomości o expedycyi Dom Pedra w Londynie.

W ostatni wtorek zebrała się nanowo konferencya spraw zagranicznych i postanowiła Królowi holenderskiemu jeszcze raz zrobić projekt, po którymby sobie obiecywać można jakowych korzystnych skutków.

Wierna w dochowaniu przyrzeczeń konferencya, które jednozgodnie Belgii w imieniu 5 mocarstw w rozmaitym czasie dane były, obstaje przy tém, aby wojska holenderskie z Belgii wyszły, kładąc niniejszy warunek za podstawę wszelkich innych nastąpić mających układów. Oświadcza się jednak ze swojéj strony z przyzwoleniem na wnioski, którychby Król holenderski mógł sobie życzyć, a które nieograniczając wyraźnie pretensyi belgijskiego rządu, mogłyby dać stósowny powód do rozpoczęcia nowych propozycyi. Gdyby się Król holenderski wzbraniał przyjąć niniejsze propozycye, tedyby wszelkie układy odtąd ustały, i wówczas, mniema Courier, mogłyby Francya i Anglia na korzyść Belgii stać się pośrednikami. Lubo jeszcze czas nienadszedł, w którymby można o zdaniu Króla Wilhelma względem téj ostatecznéj propozycyi powziąć jakową wiadomość, tedy się jednak powszechnie żadnego oporu po nim niespodziewają.

OBWIESZCZENIE.

Do wydzierzawienia gruntów do młyna Czapury i Głuszyny należących oddzielnie w powiecie Poznańskim położonych, na rok jeden od S. Jana b. r. aż do tegoż czasu roku przyszłego wyznaczyliśmy termin na

dzień 31. Lipca r. b.

o godzinie 10. rano przed Sędzią Roescher w naszéj Izbie dla stron, na który ochotę dzierzawy mających niniejszém wzywamy.

Poznań, dnia 9. Lipca 1832.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.